

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA *OPĆOJ AUDIJENCIJI* Srijeda, 3. travanj 2019. [\[Multimedia\]](#)

Apostolski pohod Maroku

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U prošlu subotu i nedjelju boravio sam na apostolskom putovanju u Maroku na poziv Njegova Veličanstva kralja Muhameda VI. Njemu i ostalim predstavnicima marokanskih vlasti ponovno upućujem izraze zahvalnosti na toplom dočeku i svoj suradnji, a napose kralju: bio je tako bratski, vrlo prijateljski raspoložen, vrlo srdačan.

Posebno zahvaljujem Gospodinu koji mi je omogućio da učinim još jedan korak na putu dijaloga i susreta s muslimanskom braćom i sestrama, kako bih – kao što je glasilo geslo putovanja – bio „Služitelj nade“ u današnjem svijetu.

Moje hodočašće slijedilo je stope dvaju svetaca: Franje Asiškoga i Ivana Pavla II.

Prije 800 godina Franjo je donio poruku mira i bratstva sultanu al-Maliku al-Kamilu; godine 1985. papa Wojtyła posjetio je Maroko, nakon što je primio u Vatikan – kao prvog od muslimanskih državnih poglavara – kralja Hasana II. Ali netko bi se mogao zapitati: zašto Papa ide muslimanima, a ne samo katolicima? Zašto ima toliko religija i kako to da postoji toliko religija? S muslimanima smo potomci istog Oca, Abrahama: zašto Bog dopušta da postoje tolike religije? Bog je to htio dopustiti: skolastički teolozi spominju Božju *voluntas permissiva*. On je htio dopustiti tu stvarnost: ima toliko religija; neke se rađaju iz kulture, ali uvijek uzdižu pogled k nebu, gledaju Boga.

Ali ono što Bog želi je bratstvo među nama i na poseban način – i tu se krije razlog ovog putovanja – s našom braćom djecom Abrahamovom poput nas, muslimanima. Ne smijemo se bojati razlike: Bog je to dopustio. Moramo se plašiti ako ne radimo u bratstvu, kako bismo zajedno kročili u životu.

Biti u službi nade u vremenu kao što je ovo naše znači prije svega graditi mostove među civilizacijama.

I za mene je bila radost i čast što sam to mogao učiniti s plemenitom Kraljevinom Marokom, susrećući njegov narod i njegove vladare. Prisjećajući se nekih važnih međunarodnih sastanaka na vrhu održanih u toj zemlji posljednjih godina, ponovili smo s kraljem Muhamedom VI. ključnu ulogu religijâ u obrani ljudskog dostojanstva i promicanju mira, pravde i brige za stvoreni svijet, to jest naš zajednički dom. U toj perspektivi također smo zajedno s kraljem potpisali apel za Jeruzalem u kojem smo pozvali da se Sveti grad čuva kao baština čovječanstva i mjesto mirnog susreta, posebno za vjernike triju monoteističkih religija.

Posjetio sam Mauzolej Muhameda V., odajući počast uspomeni na njega i Hasana II., kao i Ustanovu za formaciju imamâ, propovjednikâ i propovjednicâ. Ova Ustanova promiče islam koji poštuje druge religije i odbacuje nasilje i fundamentalizam, odnosno naglašava da smo svi braća i da se moramo zalagati za bratstvo.

Posebnu sam pažnju posvetio pitanju migracije, bilo u razgovoru s vlastima, bilo, poglavito, na susretu koji je bio posvećen upravo migrantima. Neki od njih su posvjedočili da se život onih koji emigriraju mijenja i ponovno postaje ljudski kad nađu zajednicu koja ih prima kao osobu. To je temeljno. Upravo u Marakešu, u Maroku, u prosincu prošle godine ratificiran je Globalni kompakt o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama. Važan je to korak prema preuzimanju odgovornosti međunarodne zajednice.

Kao Sveta Stolica ponudili smo svoj doprinos koji je sažet u četiri glagola: prihvatiti migrante, zaštititi migrante, promicati migrante i integrirati migrante. Ne radi se o tome da se socijalne programe izručuje odozgo, već o tome da se zajedničkim snagama provode ove četiri akcije, kako bi se gradili gradovi i zemlje koji su, zadržavajući svoj kulturni i vjerski identitet, otvoreni za razlike i znaju kako ih vrednovati u ime ljudskog bratstva.

Crkva u Maroku vrlo predano radi na iskazivanju blizine migrantima. Meni se ne sviđa riječ *migranti*; više mi se sviđa reći *osobe koje su emigrirale*. Zna li zašto? Zato što je *migrant* pridjev, a izraz *osoba* je imenica. Upali smo u pridjevsku kulturu: koristimo mnoge pridjeve i često zaboravljamo imenice, to jest bît. Pridjev mora uvijek biti povezan s imenicom, s osobom; dakle *osoba koja je emigrirala*. Tako postoji poštivanje i ne upadamo u tu pridjevsku kulturu koja je previše neodređena, previše nejasna. Crkva u Maroku, rekao sam, vrlo je predana u iskazivanju blizine *osobama koje su migrirale* te sam htio zahvaliti i ohrabriti one koji se velikodušno troše u njihovoj službi ispunjavajući Kristovu riječ: „Bijah stranac i primiste me“ (Mt 25, 35).

Nedjelja je bila posvećena kršćanskoj zajednici. Posjetio sam prije svega Centar za socijalne usluge u ruralnim sredinama, kojim upravljaju sestre milosrdnice, iste one koje vode dispanzer i ambulantu za djecu ovdje u Svetoj Marti, a te sestre rade u suradnji s brojnim volonterima, pružaju

različite usluge pučanstvu.

U katedrali u Rabatu susreo sam svećenike, posvećene osobe i predstavnike Ekumenskog vijeća Crkava. To je malo stado u Maroku i zato sam podsjetio na evanđeoske slike soli, svjetla i kvasca (usp. *Mt* 5, 13-16; 13, 33) koje smo čitali na početku ove audijencije.

Nije bitna količina, nego sol koja ima okus, da svjetlost sja i da kvasac ima snage uskvasati cijelu masu. I to ne dolazi od nas, nego od Boga, od Duha Svetoga koji nas čini svjedocima Krista tamo gdje jesmo, u jednom stilu dijaloga i prijateljstva, koji treba živjeti najprije među nama kršćanima, jer – kaže Isus – „po ovom će svi znati da ste moji učenici, ako budete imali ljubavi jedni za druge“ (*Lv* 13, 35).

A radost crkvenog zajedništva našla je svoj temelj i puni izraz na nedjeljnoj Euharistiji, slavljenoj u sportskom kompleksu glavnoga grada. Sudjelovale su na tisuće osoba, pripadnika šezdesetak različitih nacionalnosti! Bila je to jedinstvena epifanija Božjeg naroda u srcu islamske zemlje. Prispodoba o milosrdnom Ocu učinila je da u nama zasja ljepota Božjeg nauma, koji želi da sva njegova djeca budu dionici njegove radosti, dionici slavlja oprostjenja i pomirenja. Na to slavlje dolaze oni koji znaju prepoznati da im je potrebna Očeva milost i koji znaju kako se radovati s Njim kad se brat ili sestra vrate kući. Nije slučajno da je tamo gdje muslimani svaki dan zazivaju Milostivog i Milosrdnog odjeknula velika prispodoba o Očevu milosrđu. Upravo tako: samo oni koji se ponovno rađaju i žive u zagrljaju ovog Oca, samo oni koji osjećaju da su braća mogu biti služitelji nade u svijetu.

(u sklopu pozdrava vjernicima na talijanskom jeziku)

Neka korizma u kojoj se nalazimo potakne zbližavanje s Bogom. To je dragocjeno vrijeme za ponovno otkrivanje važnosti vjere u svakodnevnom životu, koje, kroz vršenje djela milosrđa, oživljava u nama Očeva ljubav i čini nas svjesnijima potreba onih koji žive u oskudici.

Apel Svetoga Oca

Danas se obilježava 6. Međunarodni dan sporta za razvoj i mir, koji su proglasili Ujedinjeni narodi. Sport je univerzalni jezik koji obuhvaća sve narode i pomaže u prevladavanju sukobâ i čvršćem povezivanju ljudi. Sport je također izvor radosti i velikih emocija te škola u kojoj se oblikuju vrline za ljudski i društveni rast osobâ i zajednicâ. Želim svima da „zaigraju“ u životu kao u sportu.